

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 8. årgang. ISSN: 2446-0079

Læs Den smalle bog fast

Den smalle bogs skribenter

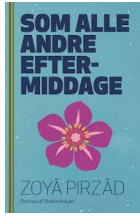
Kontakt og kolofon

Arkiv

Romansatire

Lavmælte noveller om kvinder i Iran

Zoyā Pirzād: "Som alle andre eftermiddage", 2022, oversat fra persisk af Shahin Aakjær, Rebel With a Cause, 107 sider. Af Egil Hvid-Olsen De...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og andre kultur anmeldelser, herunder kunst og klassisk musik. Tidsskriftet bringer desuden lejlighedsvis skønlitterære og essayistiske originaltekster. Midt på siden står det seneste indlæg. Overst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper.

Den store litteratur i Den smalle bog

- Dostojevskij 200 år - et tema i Den smalle bog
- Steinbeck: Egil Hvid-Olsen introducerer 15 af romanerne

Links til digitale tidsskrifter mm.

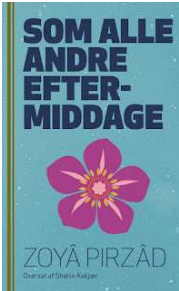
- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

mandag den 26. juni 2023

Lavmælte noveller om kvinder i Iran

Zoyā Pirzād: "Som alle andre eftermiddage", 2022, oversat fra persisk af Shahin Aakjær, Rebel With a Cause, 107 sider.

Af Egil Hvid-Olsen

Det er nok den lavmælte stil, der har været medvirkende til at gøre Pirzād så populær. Teksterne rummer ingen direkte kritik af nogen. Alligevel får man en fornemmelse af en grundlæggende ufrihed med deraf følgende utilfredshed, men det er en så forsigtig beskrivelse af samfundsstrukturens bagside, at den går under radaren for en nok så skrap censur.

Der er noget klaustrofobisk over mange af kvindernes tilværelse. Selvom de kan bevæge sig udenfor hjemmet, synes de at være bundet til de konventioner, der præger den beskrevne hverdag. Tag bare fru F. i "Fru F. er en lykkelig kvinde". Hun er ikke alene en lykkelig, men også en stolt kvinde, fordi hun er gift med en statsansat mand, der tjener lidt mere end de ansatte, han på statens vegne udbetaler løn til. Fru F. er fattigfin, idet hun gør en dyd ud af nødvendigheden, når hun sparer på husholdningspengene, samtidig med at hun forarges over andres forbrug; særligt hos dem om hvem hun ved, at de ikke har fået lønforhøjelse for nylig. Det, der gør fru F. lykkelig, er, at hun kan opretholde en tilværelse, der er blot lidt finere end så mange andres.

Alle hr. F.'erne

En enkelt af novellerne handler om en mand. Han hedder hr. F., men er ikke den samme som fru F.'s mand i den formentlige novelle. I "Hr. F.'s ønskeliv" fortæller Pirzād om den første tid, efter at hr. F. er gået på pension. Han har været embedsmand i årtier og har glædet sig til at stoppe, men systemet sidder i kroppen på ham, så han kan slet ikke falde til ro. Heller ikke, selvom han bliver mindet om, hvor trostesløst et arbejde, han havde. Det er, som om meningen med livet har været at tjene staten, og nu, hvor han ikke længere gør det, er det svært at finde en mening med noget. Ham, der har overtaget hr. F.'s kontor, hedder også hr. F., som om embedsmænd er noget, man kan anskaffe i metervare. Alle hr. F.'erne bliver anonyme i en sådan grad, at anonymiteten også bemægtiger sig hr. F. selv.

At mennesker gemmer på meget mere, end hr. F. tillader sig selv at erkende og vise, fortælles i den fine novelle med titlen "Blomsterne midt på sengetæppet". Det er ganske vist en forfaldshistorie, men den beskriver ikke desto mindre, hvordan et menneske kan inspirere et andet til at udfolde sig. I fortællingen tager udfoldelsen form af et hækket patchworktæppe, der til sidst fylder et helt kælderulv.

I "Historien om kaninen og tomaterne" forstår man, hvor svært det kan være at udfolde sig, når det, man vil, ikke er noget, andre tillægger værdi, fordi ens primære opgave nu engang er at passe mand, børn og hjem. Fortælleren indleder med at konstatere, at "Hver dag siger jeg til mig selv: 'I dag får jeg skrevet en historie'. Men om aftenen, når jeg har vasket op efter aftensmaden, gaber jeg og siger: 'I morgen, i morgen får jeg skrevet.'" (s. 17). End ikke den mindste fortælling bliver nedfældet, måske fordi hverdagens ensartethed lægger sig kvælende over fortællerens inspiration.

Kvinden, der elsker ro

Selvom nogle af novellerne har en tung stemning, beskriver andre en stille kærlighed mellem ægtefællerne. Vel er der et tydeligt konsrollenemønster, men ingen af parterne stiller spørgsmål til det rimelige deri. Det er bare sådan, det er, og det kan man godt finde ro i. I "Pletten" er kvinden, der fortælles om, for eksempel ikke rolig, før hendes mand er kommet hjem fra arbejde. Først da er alt, som det skal være, for kvinden har et behov for forudsigelighed og ro:

"De havde aldrig selv fået børn, og det gik ikke kvinden på. Måske var hun endda tilfreds med det. Det var svært for hende at forestille sig noget nyt og levende i hjemmet. Hun ville skulle bekymre sig om et barn, hun ville skulle glæde sig over et barn. Hun havde ikke lyst til hverken at bekymre eller glæde sig. Et barn ville sætte livets ro over styr, og kvinden elskede ro mere end noget andet." (s. 38).

Man kan synes, at kvindens liv er gået i stå, men det er sådan, hun vil have det. Måske fordi hun har vænnet sig til et liv, hvor alt er fastlagt på forhånd, og hvor det kan udfordre konventionerne og myndighederne, hvis man foretager sig noget uventet. Der kan være tale om en dyb satire over, hvad undertrykkelse gør ved mennesker, men der kan også være tale om en beskrivelse af en særlig personlighedstype. Således er Zoyā Pirzāds noveller lette og hurtige at læse, men ikke så nemme at sætte på formel.

Indsendt af Egil Hvid-Olsen

Etiketter: boganmeldelse, noveller, prosa

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Claus Grymer og havets storhed og tab

Havet og ingenting

Noveller af Claus Grymer

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

▼ 2023 (28)

▼ juni (6)

Carl Nielsen og det tilbageholdte åndedræt
Menneskets søgen efter det universelle

Lavmælte noveller om kvinder i Iran

Det er svært at være alene/ måske er det her frihe...

Provinlsruens afsløringer

Fælles forståelse på tværs af tid

► maj (7)

► april (4)

► marts (3)

► februar (6)

► januar (2)

► 2022 (71)

► 2021 (66)

► 2020 (57)

► 2019 (49)

► 2018 (43)

► 2017 (36)

► 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- aforismer (1)
- antologi (4)
- biografi (2)
- boganmeldelse (182)
- bogpræsentation (1)
- børnebog (1)
- dagbøger (3)
- digtsamling (44)
- En litterær refleksion (10)
- essay (12)
- eventyr (8)
- fabler (5)
- faglitteratur (23)
- Galleri Den smalle bog (3)
- klassikerlæsning (38)
- Klassisk musikboganmeldelse (10)
- kortroman (17)
- Kunstboganmeldelse (9)
- kunstbog (18)
- lyrik (7)
- noveller (23)
- prosa (35)
- prosadigt (4)
- roman (65)
- tidsskriftboganmeldelse (1)

Sidevisninger i alt

184,068